

Тақырыбы 13: «Логистикалық процесстің ақпараттық қамтамасыздандырылуы»

Дәрістің жоспары:

- 1. Логистикадағы ақпаратты ағымдар
- 2. Логистикалық ақпараттық жүйелер
- 3. Логистикалық ақпараттық-компьютрлік технологиялар

- Ақпараттық технологиялардың жаңаша әдісін енгізу тұтынушыларға ақпараттық стандарттар негізінде тиімді және қолайлы тәсілдерді орындауға әбден мүмкіндік береді. Бұл әдістер көліктік логистикаға үлкен ғылыми-тәжірибелік маңызымен көзге ерекшеленеді.
- Ақпараттық технология бұл ақпаратты пайдалану, жібері, сақтау, қайта өңдеу жинақтау және сұрыптауға әдістер мен ережелерден тұрады.
- Компьютерлік жүйе қамтамасыздандыруша құжаттардың жіберілуінде және сақталуында екі еселік үнемділік береді. Біріншіден, бұндай жүйе ең қиын материалды-техникалық қамтамасыздандырғыштардың жұмысын арттыра түседі. Синхронды өндіріс және жеткізу өндірістік жинқты және жоғарғы жүйелерінде, мысалы, «Точно в срок» келіп түсетін материалдардың басқарылымы маңыздана түседі.
- Екіншіден, ақпараттық логистика бөлімшелеріне байланысты қамтамасыздандырғыш құралдармен өзара алмасу қорларымен басқарушылық эффективтілігі жоғарылай береді. Тауарлардың қозғалуы жөнінде ақпараттардың дәл уақытта келіп түсуі ақпараттық ағымдармен баршылық қорларды алмастыруға болатыны белгілі.

Берілгендермен электронды түрде өзара алмасу. Стандарттар. Электронный обмен данными. Стандарты. Концепция EDI (Electronic Data Interchange) – “Берілгендермен электронды түрде өзара алмасу” представляет қазіргі таңға сәйкес келетін телекоммуникациялар және берілгендерді стандартты жүйеде тұтынушылар арасында электронды түрде ақпараттармен зара алмасу.

Эффективтіліктің жоғарылығы қағаз жұмыстарының енгізу кезінде аз көлемде болуының және енгізу жұмыстарында қатенің болмауы үшін әбден тиімді. Материалды жұмыстардың және жұмыскерлер жұмысының азаюы жұмыстарына мынадай бөлімдер кіреді:

- құжаттарды шығару;
- құжаттарды поштамен жіберу;
- құжаттамалық айналым барысын;
- әр түрлі коммуикалды шығындар.

Таблица 2 Примеры документов транспортных досье

“досье” аты	Экспорт	Импорт
1	2	3
Әже көліктері туралы мағлұмат	Есептерді жіберуді толықтай білу	Тапсырылған тауарлардың келгені жөніндегі құжаттар
	Түсірілу жөніндегі талон	Жеткізу туралы талон
	Түсірілу құжаты	Есептер
	Есептер	Телекс-тұтынушы-импорт
	Манифест	Импортқа кететін құжаттар
Авто көлік туралы мағлұматтар	Түсірілу құжаты	Тапсырылған тауардың келгені жөніндегі ақпарат
	Инструкциялар ведомості	Жеткізу туралы талон
Жүктің орналасу жері туралы құжаттар	Тапсырылған тауардың келгені жөніндегі ақпарат	Қоймадан алғаны жөніндегі құжат
Тарату құжаттары	Жібері туралы мәлімет	Кедендік декларация
	Топтастырудағы өтпелі ведомості	Тарату мәліметтері
	EDIжүйесінің құжаты жібергені жөінде	Түсіруге құжаттар
	Түсіру нақтылығы	“кедендік жүк” операциясы

- EDI- жүйелер ақпараттық және коммуникалық стандарттарды қажет етеді. Коммуникациялық стандарттар компьютерлік ақпараттық жүйелермен орындалатын техникалық мінездемелерді анықтайды. Олар қабылдаудың қайта құрылудың, берілгендердің жіберілу жылдамдықтарының мінездемесін анықтайды. Ақпараттық стандарттр компьютерлік жүйемен жіберілетін құжаттардың түрі және құрлымы көрсетіледі.
- Коммуникациялық стандарттар мыналарды анықтайды:
  - - символдарды теру;
  - - нақтылықты;
  - - берілгендерді жіберу жылдамдығын
- Ақпараттық стандарттр мынаны анықтайды:
  - - Құрылымдарын;
  - - Құжаттар форматын;
  - - берілгендерді жібері кезекгін;
  - - трансакциялы кодталардың формаларын (операциялар түрін, қойма нөмірін, ЕТГ нөмірін және тағы да басқалар).
- Ең көп қолданылатын коммуникациялы стандарттар:
  - - ASC X.12 (стандарт Америкалық стандарт комитеттері X.12);
  - - UN/EDIFACT (халықаралық стандарттарда синтаксикалық ережелердімен базаланады ISO-9735 немесе тауарлы берілімдердің халықаралық стандарттар).

ТЫҢДАҒАНДАРЫҢЫЗҒА РАХМЕТ !!!